Ref. Ares(2021)5047705 - 10/08/2021

# Egységes dokumentum

„Derecske alma”
EU-szám: PGI-HU-02586
PGI
A benyújtás napja 10.08.2021

## 1. NAME(S) OF PGI

„Derecske alma”

## 2. MEMBER STATE OR THIRD COUNTRY

Magyarország

## 3. DESCRIPTION OF THE AGRICULTURAL PRODUCT OR FOODSTUFF

### 3.1. A termék típusa

1.6. osztály: Gyümölcs, zöldségfélék és gabonafélék, frissen vagy feldolgozva

### 3.2. Az (1) pontban szereplő elnevezéssel jelölt termék ismertetése

A "Derecske alma" oltalom alatt álló földrajzi jelzés használatára a Malus domestica faj Braeburn, Gala, Golden Delicious Reinders, Granny Smith, Jonagold, Idared, Pinova, Topaz fajtáinak, továbbá a meghatározott földrajzi területen termesztett, az alábbi minőségi jellemzőket mutató valamennyi egyéb fajtának a friss fogyasztásra szánt almái jogosultak:

- Kalcium tartalma: min. 75 mg/kg
- Magnézium tartalma: min. 75 mg/kg
- Húskeménysége: 6,5-7,5 kg/cm2
- Savtartalma almasavban kifejezve: 2- 4,1 g/kg
- Cukorszintje: minimum 10 Brix-fok (Gala, Golden Delicious Reinders, Jonagold, Pinova, Granny Smith, Braeburn); minimum 8 Brix-fok (Idared, Topaz).
- Cukor/sav aránya: minimum 28 (Gala, Golden Delicious Reinders, Jonagold, Pinova); maximum 24 (Braeburn, Granny Smith, Idared, Topaz).
- Mérete: 65-85 mm átmérőjű (fajtától függően)
- A „Derecske alma” gyümölcshúsának magas a kalciumtartalma, emiatt húskeménysége nagy. Ennek köszönhetően az alma nagyon ropogós, illetve hosszú ideig tárolható.

• A „Derecske alma” magas cukortartalmának és alacsony savtartalmának köszönhetően édeskés ízű.

A „Derecske alma” fajtánként eltérő héjszíne érzékszervileg jól érzékelhetően nagyon élénksárga (Golden Delicious Renders, Gala, Pinova, Topaz), vagy élénkpiros (Braeburn, Idared, Jonagold), vagy élénkzöld (Granny Smith).

**3.3. Takarmány (kizárólag állati eredetű termékek esetében) és nyersanyagok (kizárólag feldolgozott termékek esetében)**

—

**3.4. Az előállítás azon lépései, amelyeket a földrajzi területen kell végezni**

A „Derecske alma” termesztését, betakarítását kizárólag a 4. pontban meghatározott földrajzi területen lehet végezni.

**3.5. A bejegyzett elnevezéssel jelölt termék szeletelésére, aprítására, csomagolására stb. vonatkozó egyedi szabályok**

—

**3.6. Az bejegyzett elnevezéssel jelölt termék címkézésére vonatkozó egyedi szabályok**

—

## 4. A FÖLDRAJZI TERÜLET TÖMÖR MEGHATÁROZÁSA

A „Derecske alma” termesztése a Hajdú-Bihar megyében található Derecske város, Sáránd, Hajdúbagos, Konyár és Tépe közigazgatási határain belül történik.

## 5. KAPCSOLAT A FÖLDRAJZI TERÜLETTEL

A „Derecske alma” kapcsolata a földrajzi területtel a minőségen alapul.

Derecske térségére jellemző talaj- és éghajlati adottságok, és az emberi szaktudás együttesen eredményezik a „Derecske alma” magas minőségét.

A „Derecske alma” gyümölcshúsa magas kalcium (min. 75 mg/kg) és magnézium tartalmú (min. 75 mg/kg), kemény húsú (húskeménysége: 6,5-7,5 kg/cm2), illetve az almasavban kifejezett alacsony savtartalmának (2-4,1 g/kg) és magas cukortartalmának (fajtától függően minimum 8, illetve 10 Brix-fok) köszönhetően édeskés ízű. Mindemellett, a fajtától függő héjszínére jellemző, hogy érzékszervileg érzékelhetően élénk. Ezek a minőségi jellemzők a földrajzi terület sajátos természeti tényezőinek és az emberi szaktudásnak köszönhetők.

A „Derecske alma” termesztési területe az Alföld keleti részén elterülő löszös iszappal fedett hordalékkúp síkság. A talajtípus löszös csernozjom, melynek a mélyebb szintjeiben karbonátos réteg húzódik, ami miatt a talaj pH-ja gyengén lúgos. A karbonátos réteg miatt jellemző a jó kalcium-, magnézium és foszfor ellátottság. A humuszban közepesen gazdag, nem túlkötött, enyhén homokos, könnyen felmelegedő

löszös talajban, amely továbbá jó vízgazdálkodású és mély termőrétegű morzsalékos termőföld, a gyümölcsfa gyökérzete jól érzi magát. A talaj oxigén ellátottsága ideális az almafa számára.

A teljes földrajzi terület éghajlata száraz kontinentális jelleg dominál, a hőmérséklet mérsékelten meleg. Az évi napsütéses órák száma magas, 1960-2000 óra között alakul.

Az évi középhőmérséklet 10-11 °C, a középhőmérséklet a tenyészidőszakban 17 °C. A gyümölcs termőterületén - különösen a nyári időszakban - a kontinentális éghajlati hatás miatt nagy napi hőingadozás jellemző. A nyári hónapokban a napi hőingadozás mértéke 7-17 °C között változott az elmúlt években.

A „Derecske alma" termesztése során az emberi szaktudás döntő hatást gyakorol az alma minőségére. A szokásos első metszést követően március-áprilisban gyökérmetszést végeznek. A betakarítás előtt két héttel pedig zöldmetszést hajtanak végre.

A csepegtető öntözőrendszer alkalmazásának köszönhetően csak a fák a gyökérzetét rendszeresen, koncentráltan öntözi kis mennyiségű, enyhén lúgos, alacsony oldott só tartalmú víz, amelyz csak részben telített, ezért a talaj magas magnézium és kalcium tartalma könnyebben oldódik benne, így az almafa könnyen fel tudja venni és hasznosítani ezeket tápanyagokat. Ennek köszönhetően a „Derecske alma" magnézium- és kalcium tartalma magas.

A „Derecske alma" magas kalcium tartalma nagy húskeménységet eredményez, ezért az alma ropogós és hosszú ideig tárolható, miközben beltartalmi értékei csekély mértékben változnak.

A talaj magas magnézium tartalma segíti a foszforfelvételt is, így megfelelő energia ellátottságot biztosít a növény számára.

A magnéziummal és foszforral jól ellátott növénynek fejlett a gyökérrendszere, emiatt a kalcium könnyebben épül be az alma húsába. A kialakult fejlett gyökérrendszer, a talaj szerkezete továbbá a gyökérmetszés végzése miatt a fák növekedése sokkal harmonikusabb. A gyümölcs-lomb arányt a metszés optimalizálja, ezáltal a termőegyensúlyt segíti. Ezen tényezők hozzájárulnak ahhoz, hogy az átlagosnál jobb beltartalmi értékek alakuljanak ki.

A talaj gazdag magnézium tartalma a növény számára magas magnézium ellátottságot biztosít, amely a magas napsütéses órák száma mellett segíti az aktív fotoszintézist. Ezek eredményeként több cukor tud képződni, így magasabb lesz az alma cukortartalma.

A „Derecske alma" édeskés ízéhez, a magasabb cukortartalom kialakulásához hozzájárul az is, hogy az érési időszakban az éjszakai hőmérséklet jelentősen lecsökken. Az érési időszakban (átlagosan augusztus 1-20 közötti időszakban) a nappali és az éjszakai hőmérsékleti értékek közötti különbség jellemzően 12-16°C. Az éjszakai lehűlések miatt a növény nem lélegzi el a nappal megtermelt asszimilátumokat, ami a gyümölcs fejlődését segíti. Az éjszakai lehűlés visszafogja a talaj felmelegedését, és ennek köszönhetően a gyökérműködés stabil. A stabil gyökérműködés jobb tápanyag ellátottságot és ezáltal jobb beltartalmi tulajdonságokat biztosít.

A „Derecske alma” édeskés zamatának, nagyon élénk, fajtára jellemző héjszínének kialakulásához hozzájárul a fentieken túl a betakarítás előtt végzett zöldmetszés is. Ennek célja az almák megvilágítottságának fokozása, ezáltal az élénk szín és magasabb cukorfok elérése. Továbbá az élénk héjszín kialakulásához hozzájárul a termesztés során alkalmazott jégháló, amely a kedvező zárt mikroklímát eredményez és direkt hatást gyakorol a fajtától függő héjszín élénkségére.

A „Derecske alma” termesztési kultúráját (Hortico Debrecen  Termék nagydíj 2006-ban és Greennovációs Nagydíj 2014-ben) és egyedi minőségét (Kitüntetett Minőségi Termék 2011, Kiváló Magyar élelmiszer 2011) rangos díjakkal is elismerték

**A termékeírás közzétételére való hivatkozás**

https://gi.kormany.hu/foldrajzi-arujelzok